

**PROJEKT BUDOWLANO-WYKONAWCZY
WYMIANY INSTALACJI ELEKTRYCZNEJ
W SZKOLE PODSTAWOWEJ NR 3
W KROŚNIE ODRZAŃSKIM UL. PUŁASKIEGO 3**

**Inwestor: Gmina Krosno Odrzańskie
ul. Parkowa 1
66-600 Krosno Odrzańskie**

BRANŻA : ELEKTRYCZNA

Akceptacja	Imię Nazwisko	Nr ewidencyjny Izby Inżynierów Budownictwa	Data	Podpis
Opracował	Mgr inż. Leon Rózcza Par.5.1; 6.1 i 7 oraz par. 13 Ust. 1 pkt 4 lit.d Nr ewidencyjny 9/91/ZG	LUKZ/IE/0890/01	04 2008r	

ZAWARTOŚĆ OPRAWOWANIA

1. Strona tytułowa.....	str. 1
2. Uprawnienia.....	str. 3
3. Oświadczenie projektanta.....	str. 4
4. Opis techniczny.....	str. 5
5. Obliczenia techniczne	str.10
6. Plan instalacji oświetlenia i gniazd w piwnicy rys. E1.....	str. 13
7. Plan instalacji oświetlenia na parterze rys. E2.....	str. 14
8. Plan instalacji gniazd wtykowych na parterze rys. E3.....	str. 15
9. Plan instalacji oświetlenia na piętrze E4.....	str. 16
10. Plan instalacji gniazd wtykowych na piętrze rys. E5.....	str.17
11. Schemat zasilania i instalacji elektrycznej rys. E6.....	str. 18

OPIS TECHNICZNY

1. Przedmiot opracowania

Przedmiotem opracowania jest projekt budowlany i wykonawczy elektryczny w zakresie wymiany istniejącej instalacji elektrycznej, w Szkole Podstawowej Nr 3 w Krośnie Odrzańskim przy ul. Pułaskiego 3
Właścicielem Szkoły Podstawowej Nr 3 i jednocześnie Inwestorem planowanego zamierzenia jest Gmina Krosno Odrzańskie

2. Podstawa opracowania

- zlecenie Inwestora
- projekt technologiczny Szkoły Podstawowej Nr 3
- rzuty budowlane poszczególnych kondygnacji Szkoły Nr 3
- obowiązujące normy , PBUE , oraz warunki techniczne wykonania robót budowlano-montażowych tom V
- katalogi producentów osprzętu
- PN-IEC 60364
- Rozporządzenie Min. Infrastruktury z dn. 12.04.2002r. „w sprawie warunków technicznych jakimi powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. z 2002r. Nr 75 poz. 690)

3. Zakres opracowania

- Demontaże
- Zasilanie instalacji elektrycznej budynku Szkoły Podstawowej Nr 3
- Tablica TG
- Wyłącznik P.poż
- Wewnętrzne linie zasilające
- Tablice obwodowe TK; TS; T1; T2; T1a; T2a
- Pomiar energii elektrycznej
- Obwody oświetlenia i gniazd 230V
- Obwody 3x400V
- Oświetlenie awaryjne
- Oświetlenie ewakuacyjne
- Instalacja odgromowa
- Instalacje wyrównawcze
- Ochrona przepięciowa

4. Charakterystyka elektroenergetyczna

- napięcie zasilania 3x380V/220V
- system instalacji TN-S
- moc zainstalowana budynku $P_i = 91,3\text{kW}$
- moc zapotrzebowana $P_z = 58,9\text{kW}$
- prąd zabezpieczenia głównego WTN1/gG 160A (w tym zabezpieczenie główne Gimnazjum)
- wsp. zapotrzebowania $k_z = 0,6$
- współczynnik mocy $\cos\phi = 0,96$
- Układ sieci TN-S

5. Opis rozwiązań projektowanych

5.1. Demontaże

Istniejące w Szkole Podstawowej Nr 3 instalacje elektryczne oświetlenia, , gniazd wtykowych i tablic rozdzielczych należy zdemontować.

Nie podlegają demontażowi instalacje elektryczne:

- złącza ZK3 i wyłącznika P.poż zasilania Szkoły na zewnątrz budynku
- zasilania głównego ze złącza ZK3 do tablicy głównej TG
- tablicy głównej TG z tablicą pomiarową i wyłącznikiem P.poż.
- oświetlenia nowej Sali komputerowej
- pomieszczeń sanitarnych (WC uczniów i nauczycieli)
- obwody z tablicy obwodowej TC węzła cieplnego w piwnicy
- instalacje gniazd wtykowych i tablic zasilających w salach komputerowych
- instalacja pomieszczeń zaplecza Sali Gimnastycznej
- instalacja oświetleniowa i gniazd wtykowych w Sali gimnastycznej
- tablice rozdzielcze TS dla Sali gimnastycznej, TW dla zasilania wentylacji, TC dla zasilania węzła cieplnego w piwnicy
- instalacja odgromowa budynku Szkoły Nr 3
- instalacja AZART , telefoniczna, monitoringu (okablować p.t. w RL)

-

5.2. Zasilanie instalacji elektrycznej budynku Szkoły Podstawowej Nr 3

Zasilanie główne ze złącza ZK3 do tablicy TG należy POZOSTAWIĆ natomiast należy przebudować zasilanie wewnętrznych linii zasilających z ist. rozłączników bezpiecznikowych RBK00 w tablicy TG, zgodnie ze schematem na rys. E6.

Z tablicy TG wyprowadzić wewnętrzne linie zasilające (wlz) do tablic obwodowych:

- T1 lewej strony Szkoły,
- T1a prawej strony Szkoły,
- TW wentylacji,
- TK kuchni, budynku Szkoły Podstawowej Nr 3.

Ist. instalację do wyłącznika głównego P.poż i pomiaru energii należy – POZOSTAWIĆ.

5.3. Tablica TG

W pomieszczeniu „2” na parterze Szkoły zabudowany jest zestaw tablic z licznikiem energii oraz zabezpieczeniami dla wlv. Obwody instalacji odbiorczych w TG należy zdemontować i wymienić zgodnie ze schematem na rys. E6.

W tablicy TG dodatkowo zainstalować ochronniki przepięć klasy B typ MC-50 x 4/B (OBO) (rys E6).

5.4. Wyłącznik P.poż.

Zainstalowane są dwa wyłączniki P.poż – pierwszy przy złączu zasilającym ZK3 na zewnątrz budynku Szkoły od ul. Pułaskiego , a drugi w pomieszczeniu nr „2” na parterze , przy tablicy głównej TG. Wyłączniki P.poż typu RIN 250A zainstalowane są w skrzynkach z przeszklonymi drzwiczkami zamykanymi na klucz.

Wyłącznik P.poż przy złączu ZK3 i przy tablicy TG spełniają rolę głównych wyłączników dla całego kompleksu Szkoły Podstawowej Nr 3 i Gimnazjum, przy ul. Pułaskiego 3.

5.5. Wewnętrzne linie zasilające tablice obwodowe

Z tablicy głównej TG (Rys. E6) wyprowadzić CZTERY główne linie zasilające :

- przewodem YDY 5x10mm² p.t. zasilanie pionu 1 z tablicami T1;T2
- przewodem YDY 5x10mm² p.t. zasilanie pionu 2 z tablicami T1a; T2a
- przewodem YDY 5x16mm² p.t. zasilanie tablicy obwodowej TK kuchni
- przewodem YDY 5x6mm² p.t. zasilanie rozdzielni wentylatorki TW

Ist. zasilanie i zabezpieczenie Gimnazjum - POZOSTAWIĆ.

5.6. Tablice obwodowe TK; TS; T1; T2;T1a; T2a

Celem prawidłowego rozdziału energii w budynku Szkoły Podstawowej Nr 3 projektuje się wewnętrzne tablice rozdzielcze obwodowe:

- na parterze TK typu OWS-10-L; T1 typu RW 4x12; T2 typu RW 2x12 - zamykane na kluczyk;
- na piętrze T1a typu RW 3x12 i T2a typu RW 2x12 , zamykane na kluczyk

Wszystkie tablice rozdzielcze powinny posiadać zamknięcie na kluczyk .

Ist. tablice : w piwnicy TW (skrzynkowa żeliwna) i TC RN1x18 ; na parterze TG, TL, TL, TS(RW 1x12) oraz na piętrze Tk 1 i Tk2 (zasilanie gniazd komputerowych) należy

POZOSTAWIĆ.

Tablice obwodowe na parterze, oraz na piętrze instalować 1,4m nad podłogą ,w miejscach jak pokazano na rys. E3 i E5; ist. a zdemontować ist. tablice obwodowe na parterze i piętrze.

Na drzwiczkach tablic umieścić opisy zgodnie z symboliką na dokumentacji. Obwody w tablicach opisać zgodnie z przyjętym i uzgodnionym z Dyrektorem Szkoły Podstawowej Nr 3 sposobem i funkcją obwodu .

5.7. Pomiary energii elektrycznej

Pomiar energii elektrycznej realizowany jest w całości dla Szkoły Podstawowej Nr3 i Gimnazjum w tablicy TG jako pomiar pośredni z przekładnikami prądowymi. Celem rejestracji zużycia energii , w tablicy TK w kuchni Szkoły Podstawowej Nr 3 i w tablicy TGG w Gimnazjum zainstalowano podliczniki energii elektrycznej, pozwalające na kontrolę zużycia energii w tych obiektach.

5.8. Obwody oświetlenia i gniazd wtykowych 230V

Zaprojektowano oświetlenie oprawami jarzeniowymi , i częściowo w sanitariatach żarówkowymi. Projektuje się oprawy jarzeniowe 2x36W typu LICHT dla pomieszczeń suchych i typu OPK 2x36W dla pomieszczeń wilgotnych , piwnicy i Sali gimnastycznej jak podano na planach instalacji oświetleniowej .

Stosować osprzęt zwykły p.t. a w sanitariatach i piwnicy osprzęt min. IP44. Łączniki instalować 1,3m nad podłogą Część opraw (oznaczonych na planach instalacji oświetleniowej powinna zawierać moduł awaryjny zapewniający min. 2 godziny świecenia po wyłączeniu zasilania z sieci ZE. Obwody oświetleniowe wykonać przewodem YDY3x1,5mm² p.t. a w przypadku opraw z modułem awaryjnym YDY 4x1,5mm² p.t. Oprawy instalować bezpośrednio na suficie.

W przedsionku i w wejściu na parterze oprawy oświetleniowe są sterowane wyłącznikami zmierzchowymi .

Gniazda wtykowe 230V instalować zgodnie z planem instalacji gniazd wtykowych i zasilić przewodem YDY 3x2,5mm² p.t. Stosować wyłącznie gniazda ze stykiem ochronnym.

Gniazda instalować na wysokościach 1,3m nad podłogą.

Stosować osprzęt zwykły p.t. a w sanitariatach osprzęt min. IP44.

Obwody zasilania tablic Tk zasilających gniazda w salach komputerowej na piętrze wykonać przewodem YDY 3x4mm² p.t. z tablicy T2a.

5.9. Obwody siłowe 3x400V

W pomieszczeniach kuchni wykonać obwody siłowe zasilania gniazd wtykowych 3x400V/32A+3L+N+PE, w zestawie z łącznikiem ŁUK 32 dla patelni elektrycznych i kociołków przechyłnych. Ponadto wykonać przewodem YDY 5x2,5mm² p.t. obwody gniazd wtykowych 3x400V/16A3L+N+PE w zestawie z łącznikiem 3-fazowym ŁUK 25A dla zmywarki i obieraczki do ziemniaków i taboretów elektrycznych.

5.10. Oświetlenie ewakuacyjne

W korytarzach parteru i piętra wykonać oświetlenie ewakuacyjne za pomocą opraw awaryjnych kierunkowych jednofunkcyjnych , z podwieszanymi piktografami „WYJŚCIE” Zastosować oprawy typu MULTIJUPITER 1 x 8W (LUG Z. Góra)). Oprawy jako jednofunkcyjne , są cały czas podłączone do sieci i zapalają się w przypadku przerwy w zasilaniu z sieci ZE

Rozmieszczenie opraw oświetlenia ewakuacyjnego pokazano na planach instalacji oświetleniowej. W obwodzie oświetlenia ewakuacyjnego nie stosować łączników instalacyjnych.

5.2. Instalacja odgromowa

Ze względu na dobry stan instalacji odgromowej wykonanej przy ociepleniu ścian zewnętrznych, nie projektuje się wykonania nowej instalacji odgromowej.

5.3. Instalacje wyrównawcze

W pobliżu zbiegu rur zimnej i ciepłej wody np. w węźle ciepłowniczym zainstalować 0,5m nad podłogą główną szynę wyrównawczą np. typu OBO. Do szyny podłączyć przewodem LYg 25mm² zacisk PE w tablicy TG, oraz przewodami LYg 10mm² orurowanie wod.kan, c.o., oraz innych metalowych części budynku. Taśmą Fe/Zn 25x4mm podłączyć uziom fundamentowy i odgromowy. W sanitariatach wykonać miejscowe połączenia wyrównawcze przewodem DYżo 4mm², Miejscowa szynę wyrównawczą podłączyć DYżo z najbliższym zaciskiem PE.

5.19 Ochrona przepięciowa

Zastosować ochronę przepięciową B zespolonym ochronnikiem typu MC-50 x 4 /B (OBO) w tablicy TG oraz w każdej tablicy obwodowej zainstalować zestaw ochronników w strefie C np. typu VC 20-C/4 (OBO) (rys. E6).
W ist. tablicy zasilającej komputery w starej Sali komputerowej starej na piętrze zainstalować dodatkowo ochronnik przepięć VC-20-C/4 (OBO).

6. Ochrona od porażen

Jako ochronę podstawową stosować odpowiednie izolacje i odległości.
Zastosować wyłącznie przewody z izolacją min. 750V dla obwodów 230V i min. 1000V dla obwodów 3x400V.
Jako ochronę dodatkową projektuje się samoczynne szybkie wyłączenie w ukł. TN-S z zastosowaniem wyłączników różnicowo-prądowych P304/30mA dla wszystkich obwodów gniazd wtykowych.

7. Uwagi końcowe

Wszystkie prace instalacyjne wykonać zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami i normami.
Stosować typowe metody montażu instalacji elektrycznych.
Uwzględnić wymagania PN-IEC 60364 oraz warunki wykonywania i odbioru robót budowlano-montażowych tom V.
Prace instalatorskie winna wykonać osoba posiadająca odpowiednie uprawnienia w zakresie prac montażowych (Grupa E).
Po wykonaniu instalacji sporządzić odpowiednie pomiary rezystancji izolacji obwodów, działania ochron p.porażeniowych i uziemień i połączeń wyrównawczych.

OBLICZENIA TECHNICZNE

1.1. Moc zainstalowana i obliczeniowa na tablicy TG

- <u>tablica TW</u>	$P_i = 5000W$	1 obwód w TG
- <u>tablica TK</u>	$P_i = 40080W$	2 obwód w TG
- tablica T1	$P_i = 15590W$	
- <u>tablica T2</u>	$P_i = 13540W$	
	$P_i = 29130W$	3 obwód w TG
- tablica T1a	$P_i = 9720W$	
- <u>tablica T2a</u>	$P_i = 14200W$	
	$P_i = 23920W$	4 obwód w TG
<u>$P_i = 91310 W$</u>		

1.2. Moc obliczeniowa

Przyjęto wsp. jednoczesności $k_j = 0,6$ dla całej tablicy TG
 $k_j = 0,7$ dla poszczególnych obwodów w tablicy TG

Obw. 1 w TG $P_o = 0,7 \times 5000 = 3500W$
 Obw. 2 w TG $P_o = 0,7 \times 40080 = 24048W$
 Obw. 3 w TG $P_o = 0,7 \times 29130 = 20391W$
 Obw. 4 w TG $P_o = 0,7 \times 23920 = 16744W$

Dla całej TG $P_o = 0,6 \times 91310 = 58878W$

2.1. Prąd obciążenia dla całej Szkoły Nr 3

Prąd obciążenia

$$I_b = \frac{58878}{1,73 \times 400 \times 0,96} = 88,9A$$

Zabezpieczenie przedlicznikowe w złączu ZK-3 na zewnątrz Szkoły z uwzględnieniem Gimnazjum
WTN1/gG 160A

3.1. Dobór zabezpieczenia dla włącz. na TK w TG

Zabezpieczenie przed prądem przeciążeniowym wymagania wg PN-IEC 60364-4-43

$$\begin{aligned} I_b &< I_n < I_2 \\ I_2 &= 1,6x I_n \\ I_2 &< 1,45 x I_z \end{aligned}$$

I_z - obciążalność prądowa długotrwała przewodu

I_b - prąd obliczeniowy w obwodzie elektrycznym

I_n – prąd znamionowy zabezpieczenia

I_2 – prąd zadziałania zabezpieczenia

- w/lz do TG   YKY 5x16mm²

$$I_z = 85A \quad I_b = \frac{24048}{1,73 \times 400 \times 0,96} = 36,4,3A \quad I_n = 63A \quad I_2 = 1,6 \times 63 = 100,8A$$

36,4 < 63 < 100,8 oraz 100,8A < 1,45 x 85 = 123,25A - warunek spełniony

4. Dobór pozostałych zabezpieczeń obwodów w TG

Zabezpieczenie Obwodu 1

$$I = \frac{5000}{1,73 \times 400 \times 0,96} = 7,5A$$

**Przyjmuje się zabezpieczenie w TG WTN00/gG 35A
ze względu na prąd rozruchowy silnika**

Zabezpieczenie Obwodu 3

$$I = \frac{20391}{1,73 \times 400 \times 0,96} = 30,8A$$

Przyjmuje się zabezpieczenie w TG WTN00/gG 32A

Zabezpieczenie Obwodu 4

$$I = \frac{16744}{1,73 \times 400 \times 0,96} = 25,3A$$

Przyjmuje się zabezpieczenie w TG WTN00/gG 32A

Zabezpieczenie Obwodu 4

5. Dobór zabezpieczeń obwodów

Zabezpieczenia obwodów oświetleniowych

Przyjmuje się zabezpieczenia w tablicach obwodowych

S 301B6A

Zabezpieczenia obwodów gniazd wtykowych

Przyjmuje się zabezpieczenia dla gniazd 230V
w tablicach obwodowych

S 301B16A

Przyjmuje się zabezpieczenia dla gniazd 3x400V/16A

S 303B16A

Przyjmuje się zabezpieczenia dla gniazd 3x400V/32A

S 303B20A

**Zabezpieczenie tablic Tk1; Tk2 i TK3 w Salach komputerowych
i bibliotece na piętrze**

S 303B25A

Zabezpieczenie tablicy TS w Sali gimnastycznej

S 303C20A

Zabezpieczenie tablicy TC w węźle ciepłowniczym

S 303B25A